

مقیاس سلامت روانی-۲۸: پرسشنامه، روش اجرا و نمره‌گذاری

Mental Health Inventory-28: Questionnaire, Instruction and Scoring

Mohammad Ali Besharat, PhD
University of Tehran

محمدعلی بشارت
دانشگاه تهران

پژوهشگر گرامی

مقیاس سلامت روانی^۱ (بشارت، ۱۳۸۸)، از فرم کوتاه مقیاس ۳۴ ماده‌ای سلامت روانی (بشارت، ۱۳۸۵؛ ویت^۲ و ویر^۳، ۱۹۸۳) اقتباس شده است و با ۲۸ ماده دو وضعیت بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی را در اندازه‌های پنج درجه‌ای لیکرت از نمره ۱ تا ۵ می‌سنجد. حداقل و حداکثر نمره آزمودنی در زیرمقیاس‌های بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی به ترتیب ۱۴ و ۷۰ است. ویژگی‌های روان‌سنجی فرم ۲۸ ماده‌ای این مقیاس، در نمونه‌ای متشکل از هفتصد و شصت آزمودنی در دو گروه بیمار ($n=277$; $n=173$ زن، ۱۰۴ مرد) و بهنجار ($n=483$; $n=267$ زن، ۲۱۶ مرد) بررسی شد. ضرایب آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌های بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی برای آزمودنی‌های بهنجار به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۹۱ و برای آزمودنی‌های بیمار به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۹۰ محاسبه شد که نشانه همسانی درونی^۴ خوب مقیاس هستند. ضرایب همبستگی بین نمره‌های تعدادی از آزمودنی‌های بهنجار ($n=92$) در دو نوبت با فاصله دو هفته برای سنجش اعتبار بازآزمایی محاسبه شد. این ضرایب برای بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۹ و در سطح $P<0/001$ معنادار بودند که نشانه اعتبار بازآزمایی رضایت‌بخش مقیاس است. ضرایب همبستگی بین نمره‌های تعدادی از آزمودنی‌های بیمار ($n=76$) نیز در دو نوبت با فاصله یک تا دو هفته برای ارزیابی اعتبار بازآزمایی محاسبه شد. این ضرایب برای بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۸۸ و در سطح $P<0/001$ معنادار بودند که نشانه اعتبار بازآزمایی رضایت‌بخش مقیاس است. روایی همزمان مقیاس سلامت روانی-۲۸ از طریق اجرای همزمان پرسشنامه سلامت عمومی^۵ (گلدبرگ، ۱۹۷۲؛ گلدبرگ و ویلیامز، ۱۹۸۸) در مورد همه آزمودنی‌های دو گروه محاسبه شد. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون نشان داد که بین نمره کلی آزمودنی‌ها در پرسشنامه سلامت عمومی با زیرمقیاس بهزیستی روان‌شناختی همبستگی منفی معنادار ($P<0/001$ ، $r=-0/87$) و با زیرمقیاس درماندگی روان‌شناختی همبستگی مثبت معنادار ($P<0/001$ ، $r=0/89$) وجود دارد. این نتایج روایی همزمان مقیاس سلامت روانی را تایید می‌کنند. روایی تفکیکی^۶ مقیاس سلامت روانی از طریق مقایسه نمره‌های بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی دو گروه بیمار و بهنجار محاسبه و تایید شد. نتایج تحلیل عاملی تاییدی نیز دو زیرمقیاس بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی را مورد تایید قرار داد (بشارت، ۱۳۸۸).

1. Mental Health Inventory
2. Veit, C. T.
3. Ware, J. E.
4. internal consistency
5. General Health Questionnaire
6. discriminant validity

پاسخ‌دهنده گرامی

با سلام و احترام، این پرسشنامه نوع احساسات و افکار افراد را در ۲۸ جمله توصیف می‌کند. هر جمله را با دقت بخوانید و با انتخاب یکی از پنج گزینه پیشنهادی مشخص کنید که طی چند هفته اخیر چه وضعیتی داشته‌اید. هیچ یک از جمله‌ها را بدون پاسخ نگذارید. از همکاری شما سپاسگزاریم.

کاملاً موافقم	موافقم	نمی دانم	مخالقم	کاملاً مخالفم	
					۱. احساس خوشحالی می‌کنم.
					۲. به زندگی علاقه‌مند هستم.
					۳. روزها جالب و دوست‌داشتنی هستند.
					۴. احساس شادی، رضایت و خشنودی می‌کنم.
					۵. زندگی به طور کلی لذت‌بخش است.
					۶. احساس آرامش و آسایش می‌کنم.
					۷. دارای سرگذشتی جالب و دوست‌داشتنی هستم.
					۸. سرحال و راحت از خواب بیدار می‌شوم.
					۹. مورد علاقه و محبت دیگران هستم.
					۱۰. دارای آینده‌ای روشن و امیدوارکننده هستم.
					۱۱. روابطم با دیگران کاملاً دوستانه و صمیمی است.
					۱۲. دلشاد و بی‌دغدغه هستم.
					۱۳. دیگران را دوست دارم.
					۱۴. آرام و آسوده خاطر هستم.
					۱۵. دچار دلواپسی هستم.
					۱۶. تحت تأثیر فشار و استرس هستم.
					۱۷. دچار اضطراب و نگرانی می‌شوم.
					۱۸. نمی‌توانم به سادگی آرام بگیرم.
					۱۹. دچار آشفتگی و سراسیمگی می‌شوم.
					۲۰. موقع کار دستهایم می‌لرزد.
					۲۱. احساس تنیدگی و عصبانیت می‌کنم.
					۲۲. کسل و بی‌روحیه هستم.
					۲۳. هیچ چیز بر وفق مراد نیست.
					۲۴. می‌خواهم گریه کنم.
					۲۵. مرگ را ترجیح می‌دهم.
					۲۶. نسبت به آینده ناامید و بی‌اعتنا هستم.
					۲۷. احساس افسردگی می‌کنم.
					۲۸. فکر خودکشی به سرم می‌زند.

روش نمره‌گذاری

نمره هر گزینه به این صورت مشخص می‌شود: کاملاً مخالفم = ۱، مخالفم = ۲، نمی‌دانم = ۳، موافقم = ۴، کاملاً موافقم = ۵. برای نمره‌گذاری، نمره هر یک از زیرمقیاس‌های بهزیستی روان‌شناختی و درماندگی روان‌شناختی را با جمع نمره ماده‌های هر زیرمقیاس برحسب جدول زیر محاسبه کنید.

ماده	زیرمقیاس
۱ تا ۱۴	بهزیستی روان‌شناختی
۱۵ تا ۲۸	درماندگی روان‌شناختی

منابع

- بشارت، م. ع. (۱۳۸۵). اعتبار و اعتبار مقیاس سلامت روانی (MHI). فصلنامه دانشور رفتار، ۱۶، ۱۶-۱۱.
- بشارت، م. ع. (۱۳۸۸). اعتبار و روایی فرم ۲۸ سوالی مقیاس سلامت روانی در جمعیت ایرانی. مجله علمی پزشکی قانونی، ۵۴، ۹۱-۸۷.
- Goldberg, D. P. (1972). The detection of psychiatric illness by questionnaire. *Maudsley Monograph, 21*, Oxford: Oxford University Press.
- Goldberg, D. P., & Williams, P. (1988). *A users' guide to the Genral Health Questionnaire*. UK: NFER, Nelson.
- Veit, C. T., & Ware, J. E. (1983). The structure of psychological distress and well-being in general population. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 51*, 730-742.